

पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेंतर्गत ठाणे जिल्ह्यातील मुरबाड धान खरेदी केंद्रावर धान खरेदी केलेल्या ५०० शेतकऱ्यांच्या प्रोत्साहनपर राशीची रक्कम मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक: धाप्रोरा-२०२०/प्र.क्र १६८/नापु २९
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: २४ एप्रिल, २०२५.

वाचा -

१. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र.खरेदी-१०२०/ प्र.क्र.१०४/ नापु.२९, दि.२९ सप्टेंबर, २०२०.
२. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र.धाप्रोरा-२०२०/ प्र.क्र.१६८/ नापु.२९, दि.२१ डिसेंबर, २०२०. .

प्रस्तावना -

किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजना ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना असून या योजनेअंतर्गत केंद्र शासन निरनिराळ्या पिकांच्या किमान आधारभूत किंमती जाहीर करते. आधारभूत किंमतीचा लाभ शेतकऱ्यांना होण्याच्या दृष्टीने व त्यांना हमी भावापेक्षा कमी किंमतीने (डीस्ट्रेस सेल) धान्य विकावे लागू नये, म्हणून राज्य शासनातर्फे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाकडून केंद्र शासनाने विहीत केलेल्या दर्जाच्या धानाची व भरडधान्याची (ज्वारी, बाजरी, मका व रागी) खरेदी करण्यात येते.

महाराष्ट्र राज्यात केंद्र शासनाची "नोडल एजन्सी" म्हणून भारतीय अन्न महामंडळ काम पाहते, तर भारतीय अन्न महामंडळाच्यावतीने राज्यशासनमार्फत महाराष्ट्र राज्यात सदर योजनेची अंमलबजावणी महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मुंबई (बिगर आदिवासी क्षेत्रात) व महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक (आदिवासी क्षेत्रात) या दोन अभिकर्ता संस्थांमार्फत करण्यात येते.

खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ साठी राज्य शासनाने संदर्भ २ येथील शासननिर्णयान्वये ७००/- रु. प्रोत्साहनपर राशी घोषित करून धान उत्पादक शेतकऱ्यांना वितरीत केली आहे. किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेंतर्गत हंगाम २०२०-२१ मध्ये ठाणे जिल्ह्यातील मुरबाड खरेदी केंद्रावर ५०० शेतकऱ्यांच्या ११३८७.५६ क्विंटल धानाची लॉट एन्ट्री रब्बी हंगामात झाली. परंतु सदर धानसाठा हा प्रत्यक्ष खरीप हंगामातील असल्याने त्यांना देखील प्रोत्साहनपर राशीची रक्कम मंजूर करण्याची विनंती करण्यात येत होती.

त्यानुषंगाने पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत संदर्भ क्र. २ येथील शासननिर्णयान्वये घोषित करण्यात आलेली प्रोत्साहनपर राशी ठाणे जिल्ह्यातील मुरबाड खरेदी केंद्रावरील ५०० शेतकऱ्यांच्या ११३८७.५६ क्विंटल धानाकरीता प्रति क्विंटल रु. ७०० प्रमाणे एकुण रक्कम रु. ७९,७१,२९२/- इतकी प्रोत्साहनपर राशी मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

१. पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत संदर्भ क्र. २ येथील शासननिर्णयान्वये घोषित करण्यात आलेली प्रोत्साहनपर राशी ठाणे जिल्ह्यातील मुरबाड खरेदी केंद्रावरील ५०० शेतकऱ्यांच्या ११३८७.५६ क्विंटल धानाकरीता प्रति क्विंटल रु. ७०० प्रमाणे एकुण रक्कम रु. ७९,७१,२९२/- इतकी प्रोत्साहनपर राशी अदा करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. सदर रक्कम धान उत्पादक शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात ऑनलाईन पद्धतीने अदा करण्यात यावी.
२. खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मधील किमान आधारभूत किंमतीवर प्रोत्साहनपर राशी द्यावयाची असल्याने, पणन हंगाम २०२०-२१ साठी धान/भरडधान्य खरेदीबाबतच्या संदर्भाधिन शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटी व शर्तीनुसारच शेतकरी नोंदणी झाली असल्याची दक्षता घेवून त्यांना प्रोत्साहनपर राशी वितरीत करण्यात यावी.
३. नोंदणीकृत शेतकऱ्यांव्यतिरिक्त अन्य व्यक्तींना प्रोत्साहनपर राशी अदा केल्याच्या कोणत्याही तक्रारी शासनास प्राप्त झाल्यास संबंधित अभिकर्ता संस्थांनी याकरिता जबाबदार अधिकारी/ कर्मचारी यांचेविरुद्ध कठोर कारवाई करावी.
४. सदर खर्च या विभागाच्या स्वीय प्रपंजी लेख्यातून (PLA) भागविण्यात यावा व सदरचा खर्च मागणी प्रोत्साहन राशी मुख्यलेखाशीर्ष ४४०८ ०३८२ अंतर्गत उपलब्ध तरतुदीतून सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात मुख्य लेखाशीर्ष २४०८ ०५३८ मध्ये करून देण्याबाबत प्रस्तावित करण्यात येत आहे.
५. सदरहू शासन निर्णय दिनांक ०१ एप्रिल, २०२५ रोजी घेण्यात आलेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीच्या निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक २०२५०४२४११३३१२०४०६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(राजश्री सारंग)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव.

- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
- ३) मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव.
- ४) मा. मंत्री, वित्त यांचे खाजगी सचिव.
- ५) मा. मंत्री, पणन यांचे खाजगी सचिव.
- ६) मा. मंत्री, आदिवासी विकास, यांचे खाजगी सचिव.
- ७) मा. विरोधी पक्ष नेते (विधानसभा, विधानपरिषद)
- ८) सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ९) सर्व विधान परिषद सदस्य व विधान सभा सदस्य
- १०) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) अपर मुख्य सचिव, (वित्त) महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव, कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) अपर मुख्य सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
- १६) सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) सर्व विभागीय आयुक्त.
- १८) सर्व जिल्हाधिकारी
- १९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई.
- २०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक.
- २१) नियंत्रक (शिधावाटप) व संचालक नागरी पुरवठा(गो/वा), मुंबई,
- २२) सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
- २३) सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
- २४) सर्व अन्नधान्य वितरण अधिकारी,
- २५) सहसचिव /सर्व उप सचिव/अवर सचिव/सर्व कक्ष अधिकारी, अ.ना.पु.व ग्रा.सं.विभाग, मंत्रालय विस्तार, मुंबई.
- २६) सर व्यवस्थापक,(महा.) भारतीय अन्न महामंडळ, मुंबई.
- २७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती),
- २८) वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई,
- २९) उप संचालक, नागरी पुरवठा, पुरवठा आयुक्त कार्यालय, मुंबई.
- ३०) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय ६ वा मजला, विधान भवन, मुंबई. (१०प्रती)
- ३१) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, NeML, मुंबई.
- ३२) मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची कार्यालये, (प्रत्येकी ५ प्रती),
- ३३) निवड नस्ती (नापु-२९).